

Siste nytt fra EU angående grønn omstilling

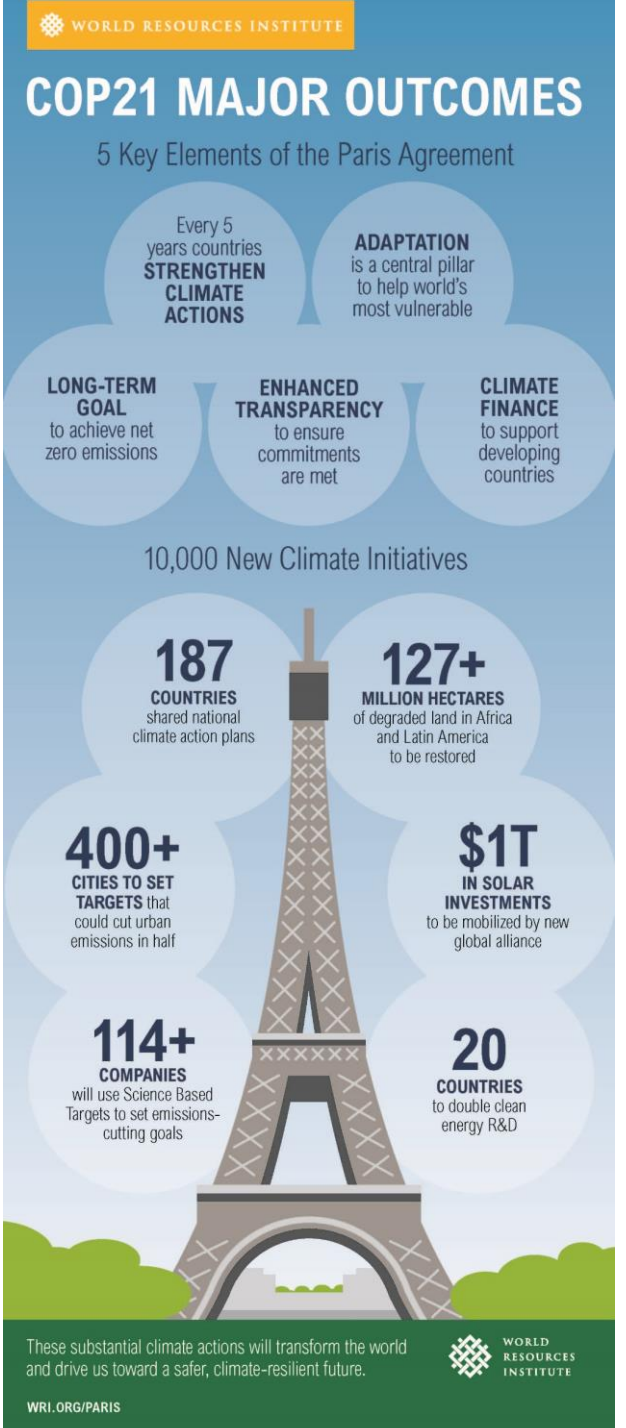
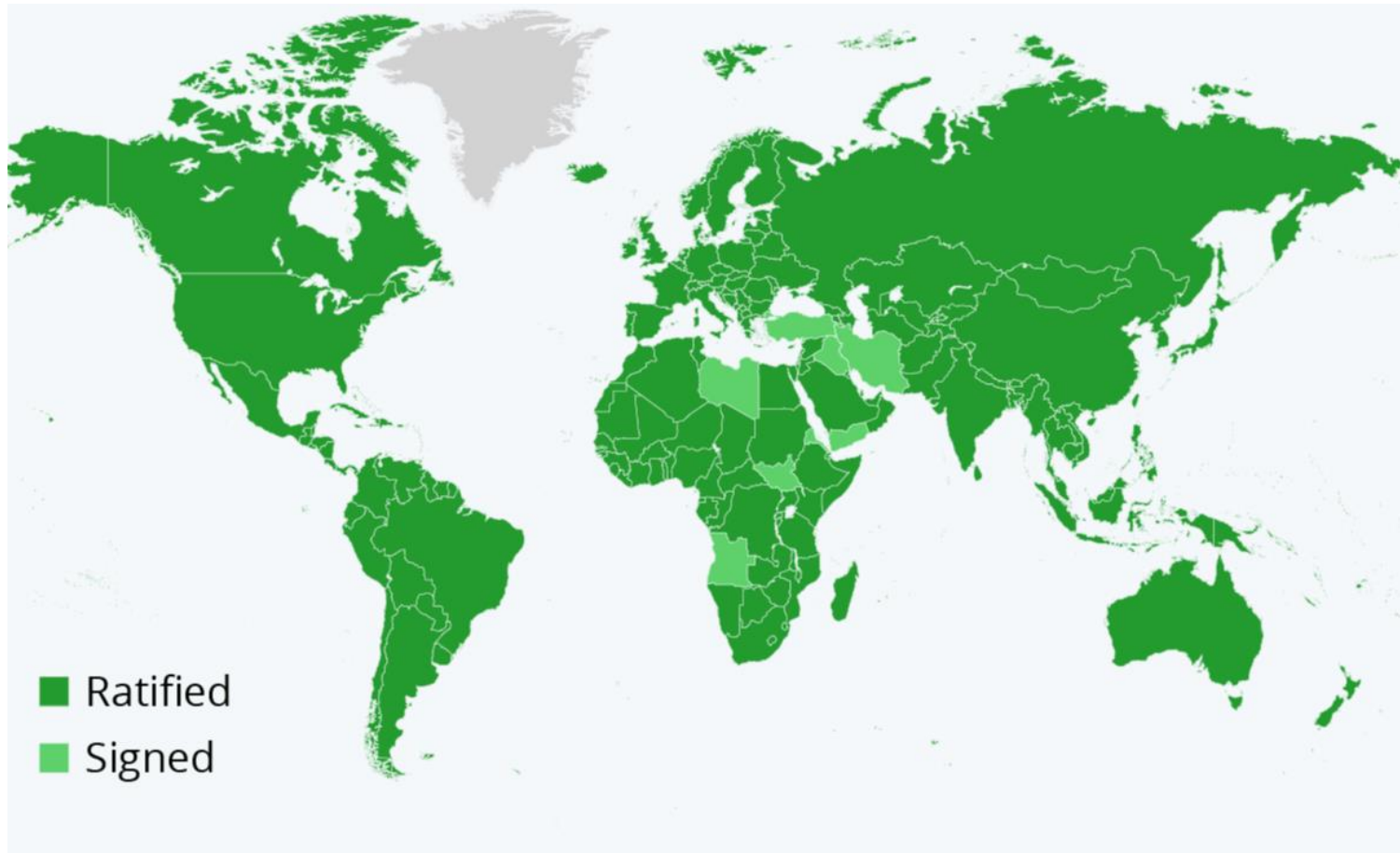
Tormod Lien
12.10. 2021

FNs Bærekraftsmål 2016

Parisavtalen, 2016 – status 2021

Delivering the European Green Deal, Desember 2019: “Vi skal omstille vores økonomi og samfund»

føre til
mindre CO₂-
udledning

skabe
beskæftigelse
og vækst

reducere
energifattigdommen

mindske
afhængigheden
af energi
udefra

forbedre
vores
helbred og
trivsel

Vi skal gøre transporten bæredygtig for alle

En

55 %

reduktion af udledningerne
fra biler inden 2030

En

50 %

reduktion af udledningerne
fra varevogne inden 2030

0-udledning

fra nye biler inden 2035

Vi fører an i den tredje industrielle revolution

Der kan renoveres

35 millioner

inden 2030

Der kan skabes yderligere

160.000

grønne job i bygge- og anlægssektoren
inden 2030

Vi skal renovere vores bygninger for at få en grønnere livsstil

72,2 milliarder euro over 7 år til renovering af bygninger, adgang til nulemissions- og lavemissionstransport og i nogle tilfælde endda indkomststøtte.

Ud over boliger skal offentlige bygninger også renoveres, så de i højere grad bruger vedvarende energi og bliver mere energieffektive.

Vi skal gøre vores energisystem renere

40 %:

det nye mål for anvendelsen af vedvarende energi i 2030

36 %-39 %:

det nye mål for nedbringelse af det endelige og det primære energiforbrug på baggrund af større energieffektivitet

Vi skal samarbejde med naturen for at beskytte vores jord og sundhed

Det gamle mål:

**230
megaton**

**Det
nuværende
kulstofdræn:**

268 megaton

**Det nye
mål:**

310 megaton

Vi skal booste den globale klimaindsats

30 %

af EU's instrument for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde anvendes til at understøtte klimamål

1/3

af verdens offentlige klimafinansiering kommer fra EU og dets medlemslande

A new Circular Economy Action Plan, mars 2020

Kommissionen vil

- øke produkters holdbarhed, genbrugelighed, opgraderingsmuligheder og reparationsmuligheder
- imødegå for tidlig forældelse
- nedbringe indholdet af farlige kemikalier i produkter
- øge deres energi- og ressourceeffektivitet
- forøge mængden af genanvendt indhold i produkter
- nedbringe vores CO₂- og miljøaftryk
- begrænse brugen af engangsprodukter
- stimulere tjenesteydelser ("product-as-a service")

Eksempler innenfor prioriterte produktgrupper

- IKT-udstyr:
  - krav om gjenbruksløsning for tonerkassetter
  - rett til reparasjon
  - USB-C-ladere blir standard for elektronikk
- Krav til resirkulert innhold (plast, stål, sement, kjemikalier)
- Plastforbud i engangsemballasje ER gjennomført.

Annet

- Et lovgivningsinitiativ om genbrug, som skal erstatte engangsemballage, engangsservice og engangsbestik inden for fødevarersektoren med produkter, der kan genbruges
- Harmonisere systemerne til særskilt indsamling af affald*: fælles farver på affaldsbeholdere, harmoniserede symboler for vigtige affaldstyper, produktmærkning, oplysningskampagner og økonomiske instrumenter.
- Give virksomheder og privatforbrugere mere magt til at vælge bæredygtige tekstiler (= for eksempel miljømærking?)

European Green Deal and GPP

European Green Deal Investment Plan

COM (2019) 21 final of 14.01.2020

4. ENABLE: CREATING A FRAMEWORK FOR PUBLIC AND PRIVATE INVESTMENTS TO COME ABOUT.

4.2. Providing the public sector with guidance and appropriate means for making sustainable investments

The Commission will propose minimum mandatory green criteria or targets for public procurements in sectorial initiatives, EU funding or product-specific legislation.

Such minimum criteria will 'de facto' set a common definition of what a 'green purchase' is, allowing collection of comparable data from public buyers, and setting the basis for assessing the impact of green public procurements.

Public authorities across Europe will be encouraged to integrate green criteria and use labels in their procurements.

The Commission will support these efforts with guidance, training activities and the dissemination of good practices. At the same time, life-cycle-costing methodologies should be applied by public buyers whenever possible. The Commission calls on all players, including industry, to develop such reliable methodologies.

FOA § 15-3. Merkeordninger

«

Oppdragsgiveren kan kreve en bestemt merkeordning som dokumentasjon for at varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene har miljømessige, sosiale eller andre egenskaper som angitt i kravspesifikasjonene, tildelingskriteriene eller kontraktsvilkårene.»

Green Public Procurement – Grønne offentlige innkjøp

Imaging Equipment, consumables, and print services

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2020)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hr hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Office Building Design, Construction and Management

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2016)
bg cs es da de et el en fr fi it lv hr
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv
- [Procurement practice guidance document](#)

Cleaning products and services

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2018)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hr hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

NEW Computers, monitors, tablets and smartphones

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2021)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hr hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Paints, varnishes and road markings

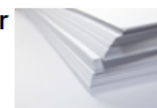
- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2018)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Public Space Maintenance

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2019)
bg cs es da de et el en fr hr it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Copying and graphic paper

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2008)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Data centres, server rooms and cloud services

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2020)
bg cs da de el en es et fi fr ga hr
hu it lv mt nl pl pt ro sk sl si sv

Road Design, Construction and Maintenance

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2016)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hu hr mt nl pl pt ro sk sl si sv
- [Procurement practice guidance document](#)

Road lighting and traffic signals

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2018)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hu hr mt nl pl pt ro sk sl si sv
- [Procurement practice guidance document](#)

Electrical and Electronic Equipment used in the Health Care Sector

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2014)
bg cs es da de et el en fr hr it lv
lv hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Electricity

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2012)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Food Catering services and vending machines

- [Technical Background Report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2019)
bg cs es da de et el en fr fi it lv hr
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Furniture

- [Technical background report](#)
- [EU GPP criteria](#) (published in 2017)
bg cs es da de et el en fr fi it lv
hu mt nl pl pt ro sk sl si sv

Buying green!

A handbook on green public procurement
3rd Edition

Utfordringer ifølge medlemsstatene, 2021

- Manglende juridiske forpliktelser
- Usikkerhet rundt tolkning av krav og frykt for rettstvist
- Manglende dokumentasjon på fordeler og effektivitet
- Manglende kompetanse
- Frykt for manglende konkurranse
- Frykt for at SME bedrifter ikke får delta i konkurranser

Søk 🔍

Meny ☰

[Hjem](#) > Miljømerkede produkter

Søk i 40 018 miljømerkede produkter

Søk i miljømerkede varer og tjenester

Barn og baby

Bil og båt

Bygg og bolig

Elektrisk

Emballasje

Fond

Hotell og restaurant

Husholdningsartikler

Klær og tekstiler

Kontor

Medisinsk engangsutstyr

Møbler og innredning

Personlig pleie og hygiene

Skismøring og glider

Tjenester og trykksaker til bedriftsmarkedet

Vask og rengjøring

Miljømerkede byggevarer

Juli 2015, Norden

- 1944 svanemerkede byggevarer

Februar 2017, Norge

- 1300 svanemerkede byggevarer

September 2021, Norge

- 5 584 svanemerkede byggevarer
- 3 716 EU Ecolabel (harde gulvbelegg/fliser/maling)

Fit for 55, juni 2021

Mål å kutte utslippene av skadelige klimagasser med minst 55 prosent fra 1990-nivå innen 2030.

Blant tiltakene som er foreslått:

- forbud mot salg av nye bensin- og dieserbiler fra 2035.
- nye krav til utslipp fra fly og skip, samt fra nye bygninger.
- toll på import fra land som har lavere mål for utslippsreduksjon enn det EU har (CBAM), i første omgang trolig på jern, stål, aluminium, sement, gjødsel og elektrisitet.
- nye skatteregler for energiproduksjon, samt et revidert system for kjøp og salg av klimakvoter (ETS).
- nye krav til utslipp fra skog og landbruk (LULUCF).
- et nytt fond som skal hjelpe medlemsland som vil bli hardt rammet av de nye tiltakene.

EUs taksonomi, januar 2022

Klassifiseringssystemet bestemmer hvilke økonomiske aktiviteter som defineres som bærekraftige for investeringsformål.

Taxonomy-aligned» er den økonomiske aktiviteten (f.eks. aluminiumsproduksjon, persontransport eller eiendomsutvikling) som oppfyller tre krav:

1) Bidra vesentlig til minst ett av seks miljømål.

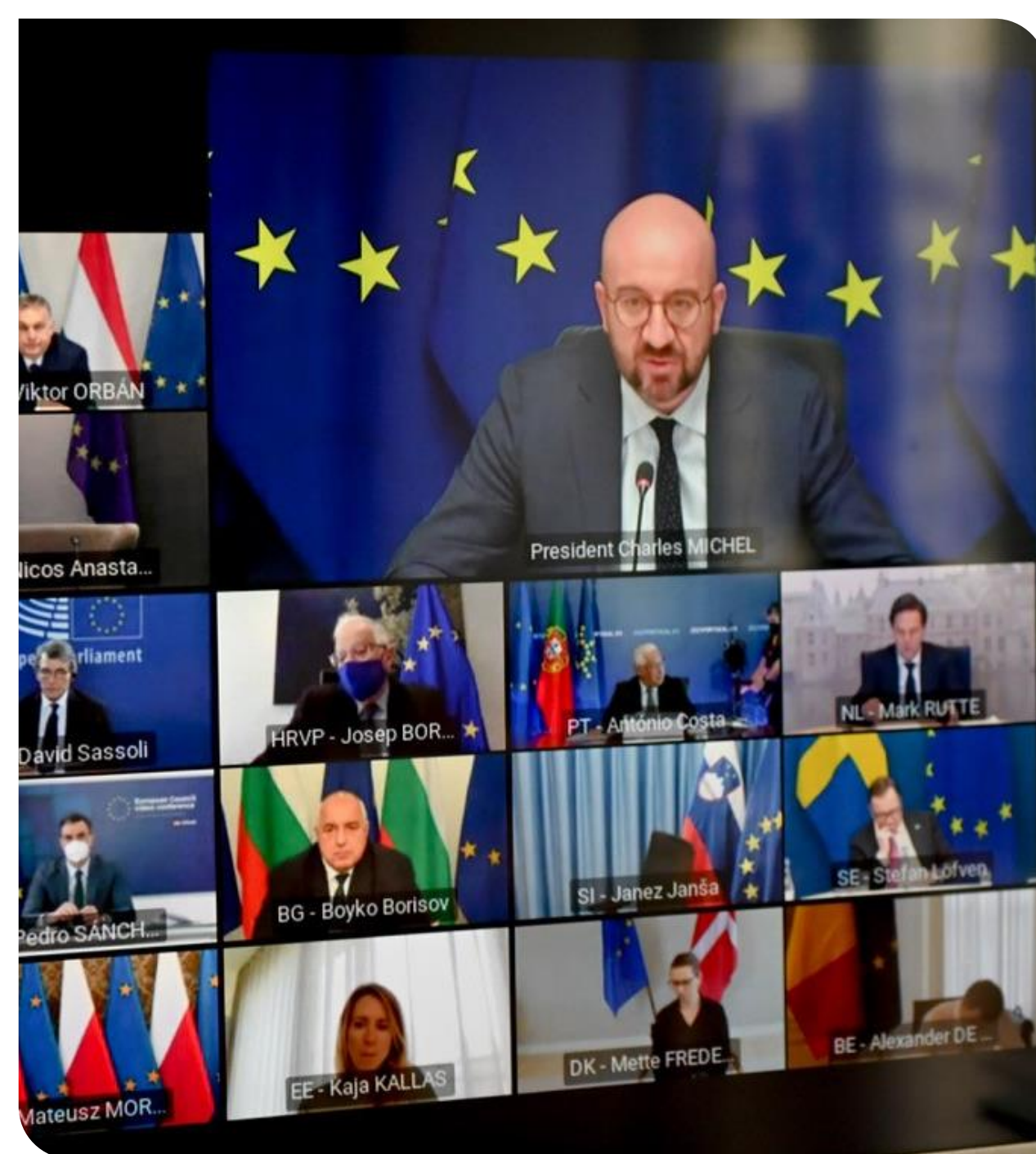
- Begrensning av klimaendringer
- Klimatilpasning
- Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser
- Omstilling til en sirkulærøkonomi
- Forebygging og bekjempelse av forurensning
- Beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer

2) Ikke vil være til skade for noen av de andre miljømålene

3) Oppfylle minimumsvilkår for sosiale rettigheter

Investorer og banker forventes å styres mot de bærekraftige aktivitetene.

Norske lover som *gjennomfører* taksonomien

- Åpenhetslov (reglene om opplysninger på menneskerettigheter og arbeidsforhold)
- Lov om opplysninger i bærekraft/bærekraftig finans (Bærekraftsvirkninger av investeringer og utlån.)
- Miljøinformasjonsloven (som nå får ny veileder)
- Endringer i regnskapsloven

Åpenhetsloven, juni 2021

MÅL

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

OMFATTER

Store virksomheter hjemmehørende i Norge, som tilbyr varer og tjenester i eller utenfor Norge.

Større utenlandske virksomheter som tilbyr varer og tjenester og er skattepliktige i Norge.

Åpenhetsloven, juni 2021

DEFINISJONER

De internasjonalt anerkjente **menneskerettighetene** som følger av blant annet FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet

Med **anstendige arbeidsforhold** menes arbeid som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter etter bokstav b og helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, og som gir en lønn å leve av.

Med **leverandørkjede** menes enhver i kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt.

Med **forretningspartner** menes enhver som leverer varer eller tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.

Lov om bærekraftig finans (Offentliggjøringsforordningen, mars 2021)

- Investorer skal rapportere om bærekraftsvirkninger av sine investeringer.
- Finansrådgivere/banker skal kreve informasjon om bærekraftsvirkninger før de låner ut penger.
- Følgende informasjon skal offentliggjøres når et finansielt produkt markedsføres som bærekraftig * :
  - hvordan og i hvilken grad taksonomien er benyttet for å vurdere om de underliggende investeringene er bærekraftige
  - hvilke(t) miljømål investeringene bidrar til å oppnå
  - andelen av underliggende investeringer som er bærekraftige etter taksonomien

* Systemet vil danne grunnlaget for fremtidige europeiske standarder og **merkeordninger** for finansielle produkter.

Tormod Lien Markedsrådgiver

Kontakt:

tl@svanemerket.no